

**Ova brošura sadrži informacije za vas  
kojima je prepisan lek Eliquis®**

**Pažljivo pročitajte informacije navedene u informativnoj brošuri za pacijenta**



Informativna brošura za pacijenta za lek Eliquis dostupna je na 14 jezika, pitajte svog lekara ili medicinsku sestru. Ako biste želeli da znate više o atrijalnoj fibrilaciji ili venskoj tromboemboliji, idite na [www.blodproppskolan.se](http://www.blodproppskolan.se)

Ova brošura za pacijenta je dostupna na 14 različitih jezika, pitajte svog lekara ili medicinsku sestru. Ako biste želeli da saznate više o atrijalnoj fibrilaciji ili venskoj tromboemboliji, posetite [www.blodproppskolan.se](http://www.blodproppskolan.se)

## SADRŽAJ

ŠTA JE ELIQUIS®.....str. 4

### ZA VAS KOJI IMATE ATRIJALNU FIBRILACIJU

- 1) Simptomi atrijalne fibrilacije.....str. 6
- 2) Uzrok atrijalne fibrilacije.....str. 6
- 3) Život sa atrijalnom fibrilacijom .....str. 7
- 4) Do čega može dovesti atrijalna fibrilacija?.....str. 9
- 5) Evo kako možete da smanjite rizik od atrijalne fibrilacije.....str. 10
- 6) Evo kako možete da otkrijete da li neko ima moždani udar.....str. 12
- 7) Vaš lek.....str. 14

### ZA VAS KOJI IMATE KRVNI UGRUŠAK U NOZI ILI PLUĆIMA

- 1) Za vas koji imate krvni ugrušak u nozi ili plućima.....str. 18
- 2) Najčešći simptomi krvnog ugruška u nozi.....str. 18
- 3) Postoji povećan rizik da dobijete krvni ugrušak  
u nozi ili plućima ako:.....str. 19
- 4) Do čega može dovesti krvni ugrušak.....str. 19
- 5) Da sprecite i lečite krvne ugruške.....str. 21
- 5) Kako da uzimate lek Eliquis® kada imate krvni  
ugrušak u nozi ili plućima.....str. 22

### ŠTA TREBA DA IMATE U VIDU KADA UZIMATE ELIQUIS®

- 2) Imajte u vidu.....str. 24
- 2) Moguća neželjena dejstva.....str. 26
- 2) Kontrolisanje krvarenja.....str. 26
- 2) Podrška pacijentu.....str. 26
- 3) Zdrav način života.....str. 29
- 4) Saveti na mreži.....str. 31

## **ŠTA JE ELIQUIS®?**

Dobili ste ovu brošuru zato što vam je lekar prepisao lek Eliquis. Ili imate atrijalnu fibrilaciju, pa morate da primite Eliquis da biste smanjili rizik od moždanog udara izazvanog atrijalnom fibrilacijom. Ili možda imate krvni ugrušak u nozi ili plućima, pa ste primali Eliquis za lečenje tog krvnog ugruška.

U ovoj brošuri možete, između ostalog, saznati više o uobičajenim uzrocima vaše bolesti, najčešćim simptomima, šta možete da uradite da smanjite rizik od razbolevanja i dobiti praktične savete tokom lečenja lekom Eliquis.

Prvi deo brošure se odnosi na **ATRIJALNU FIBRILACIJU**, a drugi razmatra **KRVNI UGRUŠAK U NOZI ILI PLUĆIMA**. Postarajte se da pročitate odeljak koji se odnosi na vas. U poslednjem delu brošure možete pročitati o onome što važi bez obzira na to koju bolest imate, tj. o onome što treba da imate na umu kada uzimate Eliquis.

Treba da pročitate i informativnu brošuru za pacijenta koja se nalazi u pakovanju leka. Nju možete da pronađete i na [www.fass.se](http://www.fass.se).

Više informacija o vašoj bolesti, lečenju lekom Eliquis, praktične savete i informativni materijal možete pronaći i na [www.eliquispatient.se](http://www.eliquispatient.se).

**ZA VAS KOJI IMATE ATRIJALNU  
FIBRILACIJU**

## SIMPTOMI ATRIJALNE FIBRILACIJE

Atrijalna fibrilacija je srčano oboljenje zbog kojeg vaše srce kuca brzo i nesinhronizovano. Mnoge osobe sa atrijalnom fibrilacijom ne primećuju nikakve simptome, ali neke mogu doživeti brz, odnosno nepravilan srčani ritam. Neke osobe ih doživljavaju kao „palpitacije”.

Drugi mogući simptomi mogu biti:



- umor
- nedostatak dahaa
- bol u grudnom košu
- vrtočlavica
- smanjena energija/kondicija

## UZROK ATRIJALNE FIBRILACIJE

Tačan uzrok atrijalne fibrilacije nije u potpunosti utvrđen, ali rizik se povećava sa godinama starosti, i češća je kod osoba sa drugim srčanim problemima.

Atrijalna fibrilacija se, na primer, može javiti u vezi sa sledećim:

- visok krvni pritisak
- sužavanje/blokada u krvnim sudovima koji snabdevaju srce
- infarkt miokarda
- urođena srčana bolest ili posle operativnog zahvata na srcu
- pušenje

- prekomerno konzumiranje kafe
- prekomerno konzumiranje alkohola
- stres
- srčana insuficijencija
- hipertireoza (prevelika proizvodnja tiroidnog hormona)
- apneja u spavanju (zaustavljanje disanja tokom spavanja)
- gojaznost

*Razgovarajte sa lekarom ili medicinskom sestrom o tome šta možete da uradite u pogledu svog načina života i atrijalne fibrilacije.*

### **ŽIVOT SA ATRIJALNOM FIBRILACIJOM**

To što imate atrijalnu fibrilaciju ne mora da bude ograničavajući faktor, i često možete da živite ispunjen život bez obzira na nju. Postoje velike razlike od jedne osobe do druge u pogledu toga koliko često dobijate napade i koliko problema imate sa njima. Neke osobe imaju napade u intervalu od nekoliko godina, dok druge mogu imati nekoliko napada nedeljno. Neke osobe ih ne primećuju, dok druge osećaju vidnu nelagodnost.

Epizoda atrijalne fibrilacije može da se doživi kao veoma neprijatna kada se dogodi, ali kod većine ljudi je bezopasna za srce. Što duže imate atrijalnu fibrilaciju, veći je rizik da će atrijalna fibrilacija ostati i neće se vratiti na normalan, tzv. sinusni ritam. Možda će vam biti potrebno lečenje lekovima, privremeno ili tokom dužeg perioda; delom lekovima koji pomažu kod simptoma usled nepravilnog srčanog ritma, a delom antikoagulansima da bi se sprečio rizik od moždanog udara.

Atrialna fibrilacija može da se javi u vidu odvojenih „epizoda“ koje traju nekoliko minuta do nekoliko dana. To se zove „paroksizmalna atrijalna fibrilacija“, što jednostavno znači „atrijalna fibrilacija koja se javlja u napadima“. Postoji i atrijalna fibrilacija koja može da se opiše kao „stalna“ ili „trajna“, što znači da je fibrilacija neprestana.

Atrialnu fibrilaciju izazivaju ćelije koje dovode do toga da vaši srčani otkucaji budu nepravilni. To znači da prirodni stimulator otkucaja srca ne funkcioniše i ne može da kontroliše ritam srca. Kod atrijalne fibrilacije, obe gornje komore srca ne mogu dovoljno efikasno da se kontrahuju i stoga krv ne može da se pumpa svuda istom snagom kao ranije. Te srčane komore se zovu pretkomore ili atrijumi, pa se zbog toga ovo stanje naziva atrijalna fibrilacija.





*Najveći rizik kod atrijalne fibrilacije jeste povećan rizik od dobijanja moždanog udara.*

## **DO ČEGA MOŽE DOVESTI ATRIJALNA FIBRILACIJA?**

Atrijalna fibrilacija u kombinaciji sa određenim faktorima rizika povećava opasnost od moždanog udara. Primeri faktora rizika su starost, prethodni moždani udar, dijabetes, visok krvni pritisak, srčana insuficijencija ili ishemija srca.

Zbog toga što se krv ne ispumpava pravilno iz srca, može se nagomilati u srcu i stvoriti ugrušak, koji predstavlja nagomilavanje zgrušane krvi. Ako ugrušak napusti srce i stigne do malih krvnih sudova u mozgu, blokira se protok krvi, što dovodi do moždanog udara.

Osobe sa atrijalnom fibrilacijom imaju veći rizik od dobijanja moždanog udara od osoba koje nemaju atrijalnu fibrilaciju.



### **Evo kako možete da smanjite rizik od atrijalne fibrilacije.**

Kada imate napade atrijalne fibrilacije za koje izgleda da su pokrenuti iz određenog razloga, možete sami pokušati da smanjite rizik od novih napada tako što ćete izbegavati okidajuće faktore. Na primer, možete se uzdržati od konzumiranja alkohola ili nastojati da izbegavate stresne situacije. Razgovarajte sa lekarom ili medicinskom sestrom o tome šta možete da uradite u pogledu svog načina života i atrijalne fibrilacije.

Mnogim osobama je nemoguće da utiču na napade atrijalne fibrilacije, na primer pošto oni mogu početi dok spavate. Vežbanjem, konzumiranjem manje masne hrane i uzdržavanjem od pušenja, rizik od kardiovaskularnih bolesti se smanjuje, što zauzvrat može smanjiti rizik od atrijalne fibrilacije. Postoje i lekovi koji mogu pomoći da se smanji broj napada.



## EVO KAKO MOŽETE OTKRITI DA LI NEKO IMA MOŽDANI UDAR

Moždani udar se može dogoditi iznenada i morate brzo da reagujete. Evo nekih važnih znakova uobičajenih simptoma:



# B

PADANJE LICA



# R

SLABOST U RUKAMA

Paraliza lica? Nasmejite se i pokažite zube. Da li osoba ima asimetrično lice?  
Da li joj je ugao usta pao?

Slabost u rukama? Podignite ruke i držite ih tako 10 sekundi.  
Da li osoba ima znake slabosti/paralize u bilo kojoj ruci?



Ostali simptomi mogu obuhvatati slabost ili utrnulost/paralizu jednog dela tela, gubitak vida ili zamućen vid u jednom ili oba oka, zburnjenost, vrtoglavicu ili nestabilnost. **Ako primete bilo koji od tih simptoma – nemojte čekati – odmah pozovite 911.**



Z

POTEŠKOĆE SA GOVOROM



0

VREME

Poteškoće sa govorom, čitanjem ili razumevanjem govora? Izgovorite rečenicu: „Danas je lepo vreme“. Da li je osobi teško da pronađe reči, kaže prave reči ili je govor nerazgovetan?

Simptomi će se pojaviti iznenada i moraju se odmah lečiti!



*Razgovarajte o testu BRZO sa porodicom i prijateljima kako bi mogli pomoći u hitnom slučaju.*

## VAŠ LEK

### Lekovi koji smanjuju sposobnost krvi da se zgruša (antikoagulansi)

Antikoagulansi su lekovi koji smanjuju sposobnost krvi da se zgruša, što sprečava stvaranje krvnih ugrušaka i time, između ostalog, smanjuje rizik od moždanog udara.

Vaš lekar je pažljivo procenio vaš rizik od dobijanja moždanog udara i odlučio je da vam prepiše lek Eliquis. Eliquis pomaže u sprečavanju stvaranja krvnih ugrušaka tako što blokira jednu od supstanci koje su uključene u proces zgrušavanja krvi.

Svrha leka Eliquis je da smanji rizik od dobijanja možданog udara izazvanog atrijalnom fibrilacijom.

### Evo kako treba da koristite lek Eliquis<sup>®</sup>

Uvek uzimajte Eliquis onako kako vam je prepisao lekar.

Eliquis se uvek uzima 2 puta dnevno, na primer jednom ujutru i jednom uveče. Nastojite da uzimate tablete u isto vreme svakog dana. Može biti lakše uzimati ih vezano sa nekom drugom svakodnevnom rutinom koju već imate, i koju uobičajeno obavljate dva puta dnevno.

Uobičajena doza za Eliquis je tableta od 5 mg dva puta dnevno. (Određenim grupama pacijenata može se prepisati 2,5 mg dva puta dnevno).

Tabletu leka Eliquis treba da popijete sa čašom vode. Možete je uzeti sa hranom ili bez nje. Tableta može da se zdrobi ako imate poteškoća sa gutanjem.

Ako je potrebno, možete izvaditi tablete leka Eliquis iz blister pakovanja i staviti ih u kutijicu za pilule.

### **Uključite se u podršku za pacijente koji uzimaju lek Eliquis®**

Posetite [www.eliquispatient.se](http://www.eliquispatient.se) da biste dobili podršku za pacijente.

Predviđeno je da vam podrška za pacijente pomogne na nekoliko načina: da razumete svoju bolest, da se osećate bezbedno u pogledu svog lečenja i da vam ponudi različite alatke da vam pomognu da se setite da uzmete lek.



*Eliquis se uvek uzima 2 puta dnevno, na primer jednom ujutru i jednom uveče.*

## BELEŠKE

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

**ZA VAS KOJI IMATE KRVNI  
UGRUŠAK U NOZI ILI PLUĆIMA**

## **ZAVAS KOJI IMATE KRVNI UGRUŠAK U NOZI ILI PLUĆIMA**

Kada imate krvni ugrušak, krv je stvorila ugrušak unutar krvnog suda. Krvni ugrušak otežava prolaženje krvi kroz krvni sud. Krvni ugrušak koji se otkrije i leči na vreme obično nije opasan, ali ako se uveća može ozbiljno sprečiti cirkulaciju krvi. Krvni ugrušci su najčešći u nogama i često počinju da se stvaraju u krvnim sudovima lista noge.

*Ako mislite da imate krvni ugrušak, treba smesta da potražite medicinsku pomoć u domu zdravlja, ustanovi za pružanje hitne pomoći ili službi hitne pomoći.*

### **Najčešći simptomi krvnog ugruška u nozi:**

- list otekne i postane topao, ponekad i crvene ili promenjene boje
- može se osećati težina u nozi
- nogu boli, posebno pri hodanju i korišćenju mišića lista
- list je upaljen i zategnut kada ga stisnete
- površinski krvni sudovi na nozi mogu postati vidljiviji i delovati upaljeno
- možete imati blago povišenu temperaturu

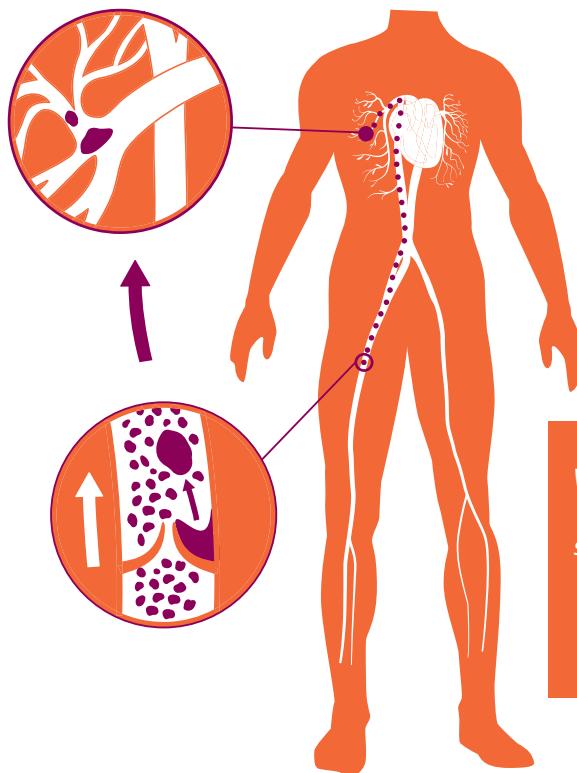
## RIZIK OD KRVNOG UGRUŠKA U NOZI I PLUĆIMA POVEĆAVA SE AKO NA PRIMER:

- Imate infekciju
- Stariji ste od 65 godina
- Trudni ste
- Gojazni ste
- Pušač ste
- Imate karcinom, posebno tokom operacije ili ako se lečite hemoterapijom
- Imate abnormalno povišen broj krvnih zrnaca
- Koristite pilule za kontrolu rađanja ili druge lekove koji sadrže estrogen
- Dugo ste sedeli nepomično, na primer, tokom dugih letova avionom
- Imobilizovani ste, na primer posle operacije ili ako vam je nogu ili ruku u gipsu

## DO ČEGA MOŽE DOVESTI KRVNI UGRUŠAK

Krvni ugrušak koji se otkrije i leči na vreme obično nije opasan i neće izazvati dugoročne probleme. Krvni ugrušak u venama donje noge koji se ne leči može da naraste toliko da protok krvi bude ozbiljno pogodjen. Ta stanja mogu biti teška za efikasno lečenje i mogu u retkim slučajevima zahtevati hiruršku intervenciju. Krvni ugrušak u veni može postati dug nekoliko decimetara. Takav krvni ugrušak u listu može da se poveća i da na kraju stigne do vena u butini i karlici.

Krvni ugrušci koji se stvaraju u venama u nogama ili karlici mogu da se odvoje i ponesu sa krvlju i da se zaglave u jednom ili oba plućna krila. Iznenadni respiratorični distres, kašalj ili oštar bol sa jedne strane grudnog koša pri disanju mogu da ukazuju da je krvni ugrušak stigao sa vašom krvlju do pluća i tu se zaglavio.



*Važno je da dobijete terapiju za krvni ugrušak pošto bi u suprotnom mogao da se odvoji i dospe do pluća, što može dovesti do poteškoća sa disanjem.*

## **DA SPREČITE I LEĆITE KRVNE UGRUŠKE**

Da biste sprečili stvaranje krvnih ugrušaka u nogama, važno je da pokrećete noge što je više moguće, čak i ako ste vezani za krevet ili mnogo sedite. Prestanak pušenja i smanjenje težine mogu smanjiti rizik od stvaranja krvnih ugrušaka.

Krvne ugruške mora lečiti lekar, i obično je potrebno da uzimate antikoagulanse. Ta terapija pomaže organizmu da rastvori krvni ugrušak kako bi se krvni sud ponovo otvorio i takođe smanjuje rizik od stvaranja novih krvnih ugrušaka.

Ako imate krvni ugrušak u nozi, ponekad morate da koristite kompresione čarape, i tokom primanja terapija i posle nje.



Ako se ne krećete i ne koristite listove, cirkulacija krvi u nogama se usporava, što olakšava stvaranje krvnih ugrušaka. Mislite o tome kada provodite previše vremena sedeći, na primer tokom dugotrajnih letova avionom. Jedan savet je da radite sklekovne na prstima i da malo prošetate kada sedite nepomično ili tokom dužih perioda.

Krvni ugrušci u nogama ili plućima mogu lakše da se stvore ako je poremećena sposobnost krvi da se zgruša ili da rastvori ugruške. U tome mogu da igraju ulogu nasledni faktori.

### **KAKO DA UZIMATE LEK ELIQUIS® KADA IMATE KRVNI UGRUŠAK U NOZI ILI PLUĆIMA**

Lek Eliquis uvek treba da uzimate onako kako vam je prepisao lekar. Kada lečite krvne ugruške u nozi ili plućima, uobičajeno je da uzimate tablete kako sledi:

UOBIČAJENO JE da uzimate DVE tablete, svaka od 5 mg, ujutru i dve tablete, svaka od 5 mg, uveče tokom sedam dana.

Zatim ćete smanjiti broj tableta na pola i uzimati JEDNU tabletu od 5 mg ujutru i uveče tokom najmanje tri meseca. Sledite uputstva svog lekara.

Ako imate ponovljene krvne ugruške, možda ćete morati da uzimate antikoagulanse nekoliko godina. Nemojte prestati da uzimate lek Eliquis, a da o tome prethodno ne razgovarate sa lekarom. Rizik od stvaranja krvnih ugrušaka se može povećati ako prerano prekinete lečenje. Više o tome kako da koristite lek Eliquis možete pročitati u informativnoj brošuri za pacijenta iz pakovanja leka ili na [www.fass.se](http://www.fass.se).

Posetite i [www.eliquispatient.se](http://www.eliquispatient.se). Pronaći ćete više informacija o leku Eliquis, praktičnim alatima i odgovore na najčešće postavljana pitanja.

**ŠTA TREBA DA IMATE U VIDU  
KADA UZIMATE ELIQUIS®**

## **IMAJTE U VIDU**

### **Šta treba da uradite ako ste uzeli previše leka Eliquis®?**

Odmah obavestite svog lekara ili medicinsku sestru ako ste uzeli više od prepisane doze leka Eliquis. Donesite pakovanje leka svom lekaru, čak i ako u njemu više nema preostalih tableta. Ako uzmete više leka Eliquis nego što je preporučeno, privremeno možete biti izloženi povećanom riziku od krvarenja.

### **U slučaju kontakta sa medicinskom/stomatološkom negom**

Ako imate operaciju, biopsiju ili stomatološki tretman, recite svom lekaru ili stomatologu da uzimate lek Eliquis. Možda ćete morati da prestanete da uzimate lek Eliquis ili da napravite pauzu.

Koristite Eliquis ogrlicu ili karticu za novčanik. Njih je uvek dobro imati sa sobom ako doživite nezgodu. Pokažite karticu ako morate da posetite lekara u inostranstvu, kao i u Švedskoj.

### **Lekovi i dodaci ishrani**

Neki lekovi i dijetetski dodaci ishrani mogu ometati antikoagulantno dejstvo leka Eliquis, te ili povećati rizik od krvarenja ili uzrokovati da lek bude manje delotvoran. Potpuni spisak lekova koji mogu uticati na lek Eliquis nalazi se u informativnoj brošuri za pacijenta u pakovanju leka.

*Uvek obavestite lekara i stomatologa o svim lekovima koje uzimate, uključujući lekove bez lekarskog recepta i biljne preparate (poput kantariona).*

## Trudnoća i bolest

Ne treba da uzimate lek Eliquis ako ste trudni, dojite ili imate oboljenje jetre ili poremećaj krvarenja, osim ako vam lekar naloži drugačije nakon što je obavešten o tome. Stoga nemojte zaboraviti da kažete lekaru ako se bilo šta od toga odnosi na vas.

## Koliko duđo treba da uzimate lek Eliquis®?

Trajanje lečenja lekom Eliquis može da se razlikuje; neke osobe možda moraju da ga uzimaju neograničeno duđo. Uvek treba da sledite uputstva lekara i da nastavite da uzimate lek sve dok vam lekar kaže da ga uzimate.

**NEMOJTE PRESTATI DA UZIMATE LEK ELIQUIS DOK  
PRVO NE RAZGOVARATE SA LEKAROM!**



## **Šta treba da uradite ako zaboravite dozu?**

Ako zaboravite da uzmete dozu leka Eliquis, treba da uzmete tabletu što se pre setite, a zatim da uzmete sledeću tabletu leka Eliquis u uobičajeno vreme i potom nastavite kao i inače. Ako imate bilo kakvih nedoumica, pitajte svog lekara ili osobu koja je zadužena za vaš lek.

## **MOGUĆA NEŽELJENA DEJSTVA**

Baš kao i svi drugi lekovi, i lek Eliquis može da izazove neželjena dejstva, mada ih ne dobije svako.

Više o neželjenim dejstvima možete pročitati u informativnoj brošuri za pacijenta priloženoj u pakovanju leka.

Kao i svi slični lekovi (antikoagulansi), lek Eliquis može da poveća rizik od krvarenja, što može zahtevati hitnu medicinsku pomoć.

Druga neželjena dejstva koja se javljaju jesu stvaranje modrica, krv u urinu (koja preboji urin ružičasto ili crveno) ili krvarenja iz nosa. Može se javiti i mučnina. Ako dođe do neočekivanog krvarenja, treba da se obratite lekaru ili medicinskoj sestri. Recite lekaru, apotekaru ili medicinskoj sestri ako doživate bilo kakva neželjena dejstva, čak i ako nisu uvršćena u informativnu brošuru za pacijenta ili ovu brošuru.

*Uvek recite lekaru i stomatologu da uzimate Eliquis. Ako se podvrgavate stomatološkoj operaciji ili postupku kod stomatologa, uvek mu recite da uzimate Eliquis, pošto ćete u nekim slučajevima možda morati da preskočite jutarnju dozu leka Eliquis pre stomatološkog postupka. Vaš stomatolog će vam reći šta treba da uradite.*

## KONTROLISANJE KRVARENJA

Lek Eliquis utiče na sposobnost organizma da vrši zgrušavanje, tj. koagulaciju krvi. Zbog toga u nekim slučajevima možete dobiti krvarenje sa ovom vrstom leka. Uobičajeno je da je potrebno duže da posekotine i druge slične ranice prestanu da krvare.

Za manja krvarenja iz nosa, desni, gastrointestinalnog trakta ili urina, obratite se medicinskoj sestri/lekaru za savet. Ako osetite vrtoglavicu, onesvestite se ili ako mnogo krvarte – odmah idite u najbližu službu hitne pomoći ili pozovite 911.

Kod retkih ali veoma ozbiljnih poremećaja krvarenja, postoji antidot za lek Eliquis koji se može upotrebiti da se poništi dejstvo leka Eliquis – on se koristi samo u bolnicama u hitnim situacijama.

## PODRŠKA ZA PACIJENTE

Kada vam je prepisan lek Eliquis, možda ste dobili „Komplet za započinjanje primene leka Eliquis”. Komplet za započinjanje sadrži fasciklu i ogrlicu za pacijenta. Posetite [www.eliquispatient.se](http://www.eliquispatient.se) da biste iskoristili program podrške za pacijente koji primaju lek Eliquis. Svrha ovog programa podrške za pacijente jeste da vam pomognе da razumete svoju bolest, osećate se bezbedno sa svojom terapijom ili da vas podseti da uzmete lek. Ako niste dobili komplet za započinjanje, obratite se svom zdravstvenom timu kako bi mogli da vam pomođu.



## ZDRAV ŽIVOT

Kombinacija zdravog životnog stila i odgovarajućih lekova pomoći će vam da kontrolišete svoju bolest ili lečite svoj krvni ugrušak. Imajte na umu sledeće faktore životnog stila i načine na koje oni mogu da utiču na vas:

- **Ishrana:** jedite mnogo svežeg voća i povrća. Smanjite unos mesa sa visokim sadržajem masti i izbegavajte visokoobrađenu hranu ili gotova jela da biste držali svoj nivo holesterola pod kontrolom. Smanjite količinu soli da biste lakše kontrolisali visok krvni pritisak, drugi faktor koji može, između ostalog, doprineti atrijalnoj fibrilaciji.
- **Vežbanje:** redovna fizička aktivnost pomaže ne samo da održite težinu pod kontrolom nego i da očuvate pozitivan pogled na život. Konsultujte se sa lekarom/medicinskom sestrom pre nego što započnete nove vidove vežbanja kako biste znali da nisu opasni za vaše zdravstveno stanje.
- **Stres:** osobe koje su pod stresom imaju veću mogućnost da obole od određenih bolesti, poput atrijalne fibrilacije. Pokušajte da prepoznote načine na koje možete da kontrolišete stres i ugradite vežbanje u svoju svakodnevnu rutinu.
- **Težina:** ako ste gojazni, važno je da smanjite težinu. Razgovarajte o tome sa lekarom/medicinskom sestrom.
- **Apneja u spavanju:** kontrolisanje apneje u spavanju (pauze u disanju tokom spavanja) može uticati na vašu atrijalnu fibrilaciju u pozitivnom smislu.
- **Alkohol:** može da pokrene atrijalnu fibrilaciju. Pijte umerene količine alkohola i razgovarajte sa lekarom/medicinskom sestrom ako je potrebno da smanjite konzumiranje.

## BELEŠKE

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

## DODATNE INFORMACIJE I PODRŠKA

- **Eliquispatient.se**  
[www.eliquispatient.se](http://www.eliquispatient.se)
- **Blodpropsskolan [Škola za krvne ugruške]**  
[www.blodpropsskolan.se](http://www.blodpropsskolan.se)
- **STROKE-riksförbundet [Švedsko nacionalno udruženje za MOŽDANI UDAR]**  
[www.strokeforbundet.se](http://www.strokeforbundet.se)
- **Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund**  
[Švedsko nacionalno udruženje za bolesti srca i pluća]  
[www.hjart-lung.se](http://www.hjart-lung.se)
- **Flimbertipslinjen [telefonska linija podrške za atrijalnu fibrilaciju]**  
[www.hjart-lung.se](http://www.hjart-lung.se)  
Tel.: 0720–78 00 19
- **1177 Vårdguiden [veb-sajt za zdravstvene savete za široku populaciju]**  
[www.1177.se](http://www.1177.se)

# Eliquis® apixaban

**Eliquis®** pripada grupi lekova pod nazivom antikoagulansi (razređivači krvi). Ovaj lek će pomoći u sprečavanju stvaranja krvnih ugrušaka blokiranjem faktora Xa, koji je važna komponenta za zgrušavanje. Aktivna supstanca u leku Eliquis® naziva se apiksaban. Eliquis® je dostupan u film-tabletama jačine 2,5 i 5 mg. **Eliquis® se koristi kod odraslih:** 1. Za sprečavanje stvaranja krvnih ugrušaka (duboka venska tromboza, DVT) nakon operacije zgloba kuka ili kolena. 2. Za sprečavanje stvaranja krvnih ugrušaka u srcu kod pacijenta sa nepravilnim srčanim ritmom (atrijalna fibrilacija) i najmanje još jednim faktorom rizika. Krvni ugrušci se mogu odvojiti i preneti do mozga i tamo izazvati moždani udar, ili u druge organe i sprečiti normalan protok krvi u njima. 3. Za lečenje krvnih ugrušaka u venama noge (duboka venska tromboza) i u krvnim sudovima pluća (plućna embolija) i za sprečavanje da se krvni ugrušci vratre u krvne sudove noge i/ili u pluća. **Nemojte koristiti lek Eliquis®:** ako ste alergični na apiksaban ili bilo koji drugi sastojak ovog leka ili ako trenutno imate krvarenje, ako imate oboljenje u organu u telu koje povećava rizik od jakog krvarenja (poput aktuelnih ili nedavnih čireva u želucu ili crevima, nedavnog krvarenja u mozgu), ako imate oboljenje jetre koje dovodi do povećanog rizika od krvarenja (hepatička koagulopatija), ako uzimate bilo kakve lekove za sprečavanje koagulacije krvi (npr. varfarin, rivaroksaban, dabigatran ili heparin), osim kada menjate terapiju razređivačima krvi ili tokom perioda kada imate venski ili arterijski kateter i dobijate heparin da bi on ostao otvoren ili ako je cevčica uvedena u krvni sud (kateterska ablacija) za lečenje nepravilnih srčanih otkucaja (aritimija). Razgovarajte sa lekarom, apotekarom ili medicinskom sestrom pre nego što uzmete ovaj lek: ako imate ozbiljno oboljenje jetre ili ste na dijalizi, ako imate problema sa jetrom ili ste ranije imali problema sa jetrom, ako imate veštacki srčani zalistak ili ako znate da imate bolest pod nazivom antifosfolipidni sindrom (poremećaj imunog sistema koji povećava rizik od dobijanja krvnih ugrušaka). **Za potpuno informacije o leku Eliquis®, pažljivo pročitajte brošuru sa informacijama za pacijenta priloženu u pakovanju (pogledajte i [www.fass.se](http://www.fass.se)).**

Bristol Myers Squibb, 08-704 71 00, [www.bms.com/se](http://www.bms.com/se) Pfizer Innovations AB, 08-550 52 000, [www.pfizer.se](http://www.pfizer.se)

Verzija 4



Bristol Myers Squibb™

